

UCHWAŁA NR 20/2026
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 12 stycznia 2026 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Polski Interes Narodowy
o źródłach pozyskania środków finansowych w 2024 r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z ust. 1 pkt 2 lit. a i ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215),

postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Polski Interes Narodowy o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2024 r. **z powodu** naruszenia art. 25 ust. 4a w związku z art. 25 ust. 1, art. 24 ust. 1 i ust. 7 ustawy o partiach politycznych.

Uzasadnienie

Partia polityczna Polski Interes Narodowy (EwP 460) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2024 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych.

Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 2076).

Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie przedłożonych dokumentów oraz dodatkowych wyjaśnień Partii stwierdziła, co następuje.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w poprzednim roku kalendarzowym, partia polityczna Polski Interes Narodowy wykazała, że w okresie sprawozdawczym nie pozyskała żadnych środków finansowych, ani wartości niepieniężnych. We wszystkich pozycjach sprawozdania wykazano „0,00”, „NIE DOTYCZY” lub nic nie wpisano. Do sprawozdania Partia załączyła oświadczenie, że w okresie sprawozdawczym nie zarejestrowała żadnych wpływów, nie otworzyła konta bankowego, nie utworzyła Funduszu Wyborczego.

Jednak z informacji publicznie dostępnych w Internecie wynika, że Partia posiadała w 2024 r., i posiada nadal, stronę internetową oraz profile na TikToku, YouTube oraz na Telegramie. Na profilach tych, przede wszystkim na TikToku, zamieszczony jest szereg materiałów potwierdzających działania podejmowane przez Partię, także w okresie sprawozdawczym. Z materiałów tych wynika ponadto, że Partia posiadała w 2024 r. materiały ze swoim logo (flagi, banery, tablice). Rodziło to domniemanie, że Partia prowadziła w 2024 r. działalność, która wiązała się z kosztami, chociażby tylko utworzenia tych stron i profili, ich prowadzenia i administrowania, nagrywania materiałów, ich publikowania, zakupu flag, banerów czy elementów niezbędnych do ich przygotowania. Państwowa Komisja Wyborcza zwróciła się w związku z tym do Partii o wskazanie, między innymi, jaka była wartość poszczególnych działań Partii w 2024 r. i kto je opłacał lub kto je świadczył na rzecz Partii; czy Partia odbywała w okresie sprawozdawczym zebrania jej jednostek organizacyjnych i organów oraz czy ewentualne spotkania generowały koszty, a jeśli tak, to jakie to były koszty i kto je ponosił?

W odpowiedzi Partia wyjaśniła, że jej strona internetowa została stworzona osobiście przez Prezesa Zarządu Krajowego na domenie użyczonej Partii (zgodnie z umową) przez stowarzyszenie Narodowe Centrum Monitorowania Antypolonizmu. Materiały na jej profilach i platformach społecznościowych były tworzone nieodpłatnie i edytowane na prywatnym sprzęcie członków i sympatyków Partii.

Partia wskazała ponadto, że flagi i banery stanowiące przedmiot zainteresowania Państwowej Komisji Wyborczej, nie są własnością Partii. Zostały

one zakupione indywidualnie przez jej członków i sympatyków ze środków prywatnych, z własnej inicjatywy, a logotypy Partii są dostępne publicznie.

W odpowiedzi Partia poinformowała również, że w okresie sprawozdawczym odbywała spotkania, najczęściej w lokalach, których właścicielami są sami członkowie i sympatycy Partii, ale znaczna część jej spotkań odbywała się także przez użycie środków komunikacji na odległość. Koszty korespondencji i druku materiałów ponosili członkowie i Zarząd Partii ze środków własnych, ale Partia kosztów tych nie jest w stanie oszacować z uwagi na ich „rozproszony i osobisty charakter”. Sama siedziba Partii wykorzystywana była w okresie sprawozdawczym jedynie do celów korespondencyjnych.

Powyższe oznacza, że Partia Polski Interes Narodowy w okresie sprawozdawczym przyjęła wartości niepieniężne w postaci usług świadczonych nieodpłatnie na jej rzecz przez osoby fizyczne (stworzenie jej strony internetowej, tworzenie materiałów i ich edytowanie na profilach i platformach społecznościowych Partii, udostępnianie Partii sprzętu biurowego, materiałów symbolizujących Partię, finansowanie kosztów korespondencji i druku materiałów niezbędnych do funkcjonowania Partii, udostępnianie lokali na spotkania Partii) zgodnie z art. 25 ust. 1 w związku z ust. 4a ustawy o partiach politycznych. Ich wartość powinna być jednak wyceniona przez Partię i wykazana w pozycjach 31 i 34 sprawozdania finansowego Partii oraz uwzględniona w jego pozycji 13 (Przychody partii politycznej). Partia obowiązków tych nie wypełniła. Uchybienia te, zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych, nie stanowią przesłanek do odrzucenia sprawozdania Partii.

Przesłankę do odrzucenia tego sprawozdania Partii stanowi natomiast – potwierdzone przez Partię w jej wyjaśnieniach – wskazane wyżej, przyjęcie przez nią w okresie sprawozdawczym wartości niepieniężnych w postaci usług polegających na udzieleniu Partii domeny, na której utworzona została strona internetowa Partii przez Narodowe Centrum Monitorowania Antypolonizmu, a zatem przez podmiot inny niż obywatel polski mający stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Oznacza to, że Partia przyjęła wartości niepieniężne niezgodnie z art. 25 ust. 4a w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Partia także tych wartości nie wyceniła i nie wykazała w pozycjach 34 i 31 oraz nie uwzględniła w pozycji 13 sprawozdania. Niewątpliwie jednak wartości przyjęte przez partię polityczną Polski

Interes Narodowy niezgodnie z art. 25 ust. 4a w związku z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, przekroczyły w 2024 r. 1% ogólnej kwoty przychodów Partii, co oznacza, że na podstawie art. 38a ust. 1 pkt 3 w związku z ust. 2 pkt 7 i ust. 1 pkt 2 lit. a przywołanej wyżej ustawy, sprawozdanie Partii podlega odrzuceniu. Przepis ten odrzucenie sprawozdania uzależnia wyłącznie od stosunku środków pozyskanych niezgodnie z prawem do ogólnej kwoty przychodów partii politycznej. Po przekroczeniu progu 1% ogólnej kwoty przychodów partii politycznej ma on charakter kategoriyczny i nie pozostawia Państwowej Komisji Wyborczej swobody decyzji w tej kwestii, np. uwzględniania tego, czy naruszenie prawa nastąpiło w sposób umyślny, czy też z powodu nieznajomości przepisów. W takim przypadku Państwowa Komisja Wyborcza zobowiązana jest do odrzucenia sprawozdania finansowego partii politycznej.

Skoro zgodnie z art. 25 ust. 4a w związku z ust. 1 ustawy o partiach politycznych, partia może pozyskiwać środki finansowe i wartości niepieniężne jedynie od osób fizycznych, ich przyjęcie od podmiotu innego niż osoba fizyczna narusza powołany przepis, co według art. 38a ust. 1 pkt 3 i ust. 2 pkt 7 ustawy o partiach politycznych stanowi podstawę do odrzucenia sprawozdania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2004 r., III SW 39/04 i III SW 44/04). Sąd wskazał także, iż dopuszczalne źródła finansowania partii określone zostały w art. 24 ustawy o partiach politycznych. Środki finansowe, jak i wartości niepieniężne, poza dotacjami, subwencjami i dochodami z majątku, mogą być świadczone na rzecz partii jedynie przez obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na terenie Rzeczypospolitej Polskiej (art. 25 ust. 1 w związku z ust. 4a ustawy o partiach politycznych). Katalog określony w art. 24 ust. 1 ustawy o partiach politycznych jest zamknięty, gdyż inne środki pieniężne czy wartości niepieniężne nie mogą składać się na majątek partii politycznej. Partia może jeszcze zaciągnąć kredyt bankowy na cele statutowe (art. 24 ust. 7 ustawy o partiach politycznych). Podjęcie przez Państwową Komisję Wyborczą innego rozstrzygnięcia w tej sprawie niż jednoznacznie wynikające z przywołanych regulacji ustawy o partiach politycznych narażałoby ją na zarzut działania niezgodnego z prawem.

Z powyższego wynika także – co już zasygnalizowano wyżej – że Partia złożyła sprawozdanie sporządzone niezgodnie ze stanem faktycznym, czym naruszyła

ustawowy obowiązek sprawozdawczy określony w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych w związku z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych. Z jej sprawozdania nie wynikają bowiem faktyczne przychody Partii oraz wartości niepieniężne przez nią przyjęte. Niewątpliwie zatem Partia uchybiła także konstytucyjnej zasadzie jawności finansowania partii politycznych (art. 11 ust. 2), która znajduje swoje częściowe powtórzenie w art. 23a ustawy o partiach politycznych, z której to jawności wynika zakaz utajniania finansów partyjnych oraz odpowiadający mu nakaz ujawniania informacji finansowych o działalności partii [zob. Mirosław Granat (red.), Ustawa o partiach politycznych. Komentarz, Warszawa 2020]. Jawność ta jest elementem prawidłowego funkcjonowania ustroju demokratycznego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 sierpnia 2006 r., III SW 11/06). Stanowi element jawności życia publicznego, która przybrała w polskim systemie prawnym formę tzw. publicznego, konstytucyjnego prawa podmiotowego, prawa człowieka, mającego swe źródło w niezbywalnej godności ludzkiej. Ponadto należy podkreślić, że partie polityczne stanowią jeden z podstawowych elementów demokratycznego państwa prawnego. Są fundamentalną instytucją publicznego życia politycznego (M. Granat, Glosa do postanowienia składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 1 października 2003, III SW 152/03, Przegląd Sejmowy Nr 5/2004). Ze względu na ich szczególny charakter nie mogą one być postrzegane jako zwykłe osoby prawne. Uznać należy, że są to organizacje o podstawowym znaczeniu dla tego państwa (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 lutego 2023 r., I NSW 2/23). Właśnie z tego względu regulacje prawne przyjęły wyraźnie restrykcyjną formułę regulacji w zakresie finansów i finansowania partii politycznych. Partia stawia sobie za cel udział w życiu publicznym poprzez wywieranie metodami demokratycznymi wpływu na kształtowanie polityki państwa lub sprawowanie władzy publicznej (art. 1 ust. 1 ustawy o partiach politycznych), co oznacza, że jej utworzenie jest doniosłym aktem publicznoprawnym, z którym wiąże się nie tylko chęć uczestniczenia partii w życiu publicznym, ale także obowiązek posiadania minimum wiedzy o obowiązujących w nim regulacjach prawnych i rygorystycznego ich przestrzegania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 2 września 2005 r., III SW 9/05). Te uchybienia, zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy

o partiach politycznych, nie stanowią jednak przesłanek do odrzucenia sprawozdania Partii.

Ponadto partia polityczna Polski Interes Narodowy w okresie sprawozdawczym nie posiadała strony podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej, co potwierdziła w wyjaśnieniach udzielonych Państwowej Komisji Wyborczej. Partia wskazała, że było to „niecelowe przeoczenie obowiązku” z jej strony i poczyniła już „należyte działania, w postaci wystąpienia z wnioskiem o rejestrację strony Biuletynu Informacji Publicznej”. Oznacza to, że Partia nie dopełniła także obowiązku prowadzenia na jej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej rejestru wpłat od osób fizycznych w kwocie przekraczającej w jednym roku 10 000 zł, z wyłączeniem składek członkowskich, o którym jest mowa w art. 25 ust. 6-3 ustawy o partiach politycznych, oraz rejestru umów, będącego zbiorczym zestawieniem informacji o umowach zawartych przez partię polityczną, o którym jest mowa w art. 27a tej ustawy. Także te uchybienia, zgodnie z art. 38a ust. 2 i 3 ustawy o partiach politycznych, nie stanowią jednak przesłanek do odrzucenia sprawozdania finansowego Partii.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie przedłożonych dokumentów oraz dodatkowych wyjaśnień Partii, postanowiła jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Polski Interes Narodowy przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak